

TRE ÅR – TRE PROJEKT

FÖR GOD UPPVÄXT I NYNÄSHAMN

Frihet att utvecklas

Foto: Scandinav bildbyrå

Alla barn och ungdomar är värda bra uppväxtvillkor. Därför genomförde Nynäshamns kommun tre stora satsningar 2012–2015. Projekten Hälsofrämjande skola i Sorunda, Tillgänglig fritid för alla och Socialtjänstens ungdomsteam har gett flera positiva resultat och värdefulla lärdomar för framtiden.

Tanken med projekten var att ett mer samlat arbete, med tydliga mål och nya metoder, skulle bidra till att skapa goda uppväxtvillkor för Nynäshamns barn och ungdomar. Satsningarna skulle även ge kunskaper och erfarenheter som på lång sikt kan utvecklas vidare och användas inom fler områden.

HÄLSOFRÄMJANDE SKOLA GER RESULTAT OCH UTVECKLING

Foto: Scandnav bildbyrå

För att elever ska nå målen i skolan krävs ett gott klimat där alla vuxna i skolan är delaktiga och har en gemensam tanke om hur man bemöter varandra. Elevhälsoarbetet ska vara främjande och inte akutstyrkt. Därför är det viktigt att personalen i skolan får möjlighet att reflektera över sitt dagliga arbete.

Syftet med projektet var att skapa en hälsofrämjande lärmiljö i Sorundas fyra skolor och tre förskolor, med utgångspunkt från läroplaner och med elevernas hälsa i fokus. Det övergripande målet var att förbättra måluppfyllelsen i skolan.

I insatserna har stor vikt lagts vid att alltid utgå från elevens eget perspektiv. Förebyggande elevhälsoarbete, barn i behov av särskilt stöd samt delaktighet och demokrati har varit prioriterade områden.

Resultaten visar bland annat att den ogiltiga frånvaron har minskat, att kunskapsresultaten har förbättrats och att eleverna känner sig tryggare. Det mest märkbara resultatet är en förändrad syn på elevernas lärande och en bättre kommunikation mellan rektor, lärare, pedagoger och annan skolpersonal.

HÄR SAMMANFATTAS NÅGRA AV RESULTATEN:

- Fler klarade kunskapskraven och meritvärdet ökade i årskurs 9.
- Den ogiltiga frånvaron minskade markant.
- Intresset från föräldrar ökade när det gäller att förhindra bruk av alkohol och tobak bland ungdomarna.
- Bruket av ANDT minskade något i årskurs 8.
- Skolklimatet har blivit bättre.
- Eleverna känner sig tryggare och upplever att de har fler vuxna att vända sig till i skolan.
- Organisationen har blivit tydligare, arbetet mer främjande och fokus på eleven har ökat.
- Medvetenheten har ökat när det gäller vikten av barns och elevers delaktighet.
- Tillgången till daglig rörelseaktivitet har ökat.
- Både lärmiljön och arbetsmiljön i skolan har förbättrats.
- Det har skett en omfattande professionell utveckling hos skolpersonalen.

PÅ GOD VÄG MOT EN TILLGÄNGLIG FRITID FÖR ALLA

Fritiden spelar en viktig roll för barn och unga. Allt fler väljer idag att inte delta i något föreningsliv, samfund eller någon politisk organisation. De traditionella mötesplatserna har minskat i sin betydelse och ungdomar söker sig andra vägar.

För att bättre kunna nå barn och ungdomar, sprida information, skapa meningsfulla aktiviteter och motivera dem till en aktiv fritid startade projektet "Tillgänglig fritid för alla". Projektet riktade sig till barn och ungdomar, 13–18 år, i Nynäshamns kommun.

Foto: Scandinav bildbyrå

Att på tre år skapa en tillgänglig fritid för alla är svårt. Däremot har kultur- och fritidsenheten under projekttiden utvecklat en mer främjande utåtriktad verksamhet.

Projektets arbete har legat till grund för den nya verksamheten Ung fritid för ungdomar i Nynäshamns kommun. Arbets sättet är idag etablerat tillsammans med flera av de aktiviteter som startade i projektet. Något fler deltar i föreningslivet idag.

HÄR PRESENTERAS NÅGRA AV SATSNINGARNA:

- De mobila fritidsledarna har ordnat olika gruppaktiviteter utifrån särskilda önskemål från ungdomarna och banat väg för kommunens nya fritidsledarverksamhet.
- Fritidsledare inom sociala medier har utvecklats och är idag etablerade.
- Turneringar inom fotboll, volleyboll, innebandy samt en luciacup har anordnats i skolorna.
- Gymnasiets IM-språkprogram har med hjälp av fritidsledarna provat ridning och hästskötsel.
- Metoden ”Ses offline”, för dialog om värdegrund, etik och moral på nätet, har genomförts för årskurs 6 i tre av kommunens skolor.
- I samband med kulturnatten arrangerades ”Underground”, ett stort disco i det centrala parkeringsgaraget.
- Under projektet startade ”Vägen ut”, med musik och rörelse som gemensam nämnare.
- Projektet har stöttat bygget av två skateparker och en kickbikepark.
- För barn med funktionsnedsättning har en rad aktiviteter anordnats. Upp & Ner, Härs & Tvärs, ridläger, No falls i ishallen, beachparty på Dalarö samt Anima/Animus för ungdomar med Aspergers syndrom och autism har alla fått mycket bra respons.
- Genom fritidsnätet samt kommunens hemsida kan barn med funktionsnedsättning enklare få information om fritidsaktiviteter.

FLER FÅR HJÄLP GENOM SOCIALTJÄNSTENS UNGDOMSTEAM

Foto: Scandinav bildbyrå

Kommunerna har ett viktigt ansvar för att barn och ungdomar växer upp under trygga och goda förhållanden. En prioriterad grupp inom socialtjänstens barn- och ungdomsenhet är barn och ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa. För att på ett bättre sätt kunna möta de behov som finns behövde socialtjänsten utveckla öppenvården samt öka samverkan med interna och externa verksamheter.

Genom att slå ihop olika yrkesroller och skapa ett ungdomsteam samt utveckla arbetet i teamet var målet att nå ut till fler med stöd och hjälp samt öka samarbetet, både inom gruppen och med personer utanför gruppen.

Målet har nåtts. Idag har Nynäshamns kommun ett fungerande team som arbetar på ett nytt sätt för att nå bättre resultat – till exempel färre placeringar, bättre psykisk hälsa, minskat bruk av alkohol, droger och tobak, minskad kriminalitet samt ökad intern samverkan mellan förvaltningarna.

HÄR SAMMANFATTAS NÅGRA AV RESULTATEN:

- Antalet ungdomsplaceringar i kommunen har minskat.
- Befintlig kompetens utnyttjas på ett bättre sätt i hanteringen av ärenden.
- Samverkan med skolor, föreningar och fritidsverksamhet har ökat.
- Ungdomsteamet blir oftare än tidigare kontaktade av skolor, föräldrar och fritidsaktörer för att de önskar teamets stöd i olika sammanhang.
- Ungdomsteamet har minimerat samtalskontakterna för en ungdom och dennes familj genom att föra ihop olika yrkesroller i ett team.
- Föräldra- och ungdomsstöd kopplat till alkohol, droger och tobak har utvecklats genom Effekt, Grattis – du har en tonåring, Haschprogrammet och Återfallsprogrammet.
- Socialsekreterare har under projektet haft 180 möten med ungdomar som varit misstänkta för brott.
- Ungdomskriminaliteten har minskat.

EN LÖNSAM INVESTERING FÖR FRAMTIDEN

Sammantaget har projekten bidragit till att de olika verksamheterna har utvecklat sitt hälsofrämjande arbete. Positiva resultat har uppnåtts och många lärdomar har haft betydelse och lever vidare i kommunens framtida folkhälsoarbete.

Dock visar en utvärdering som genomförts av Högskolan i Jönköping att resultaten hade kunnat bli ännu bättre om projekten haft färre och mer specifika mål och fler avgränsningar – något att tänka på i det fortsatta arbetet.

Projekten har finansierats genom särskilda tillsatta medel för att utveckla folkhälsan. Det har varit en lönsam investering för framtiden då de på lång sikt kan bidra till vinster i form av uteblivna kostnader för olika samhällsaktörer.

Kostnaden för samtliga projekt var 14,5 miljoner kronor fördelat på tre år. En kostnadsanalys som gjorts för två av projekten visar att de tillsammans kan ge en samhällsvinst på minst 46 miljoner kronor på 45 år.

Under våren 2015 har förslag tagits fram till kommunens framtida folkhälsostrategi. Denna syftar till att visa vilka insatser som ska prioriteras fram till år 2025. I förslaget finns bland annat planer för hur man på bästa sätt ska använda och arbeta vidare med de tre projektens positiva resultat.

VILL DU VETA MER?

Innehållet i denna broschyr är baserat på slutrapporten "Goda uppväxtvillkor i Nynäshamn!" (2015) som i sin tur är en sammanfattning av respektive projekts slutrapport, framtagna av ansvariga projektledare, samt en process-utvärdering som har gjorts av Högskolan i Jönköping.

Slutrapporten kan beställas via e-post till catherine.forsberg@nynashamn.se eller laddas ner från www.nynashamn.se/Kommun-politik/Folkhalsa/Avslutade-folkhalsoprojekt.html. Här finns även projektrapporterna och den externa utvärderingen.

Omslagsfoto: Scandinav bildbyrå.

Produktion: Hurra AB

Stadshusplatsen 1, 149 81 Nynäshamn

Tel 08 520 680 00 kommunstyrelsen@nynashamn.se www.nynashamn.se